

Til den spansk-færøske kulturelle udveksling

Med dette bind færøsk ballader i spansk oversættelse sluttet en ring af kulturel udveksling. Balladernes stof stammer fra det centrale Europa, og det har overlevet på Færøerne først gennem mundtlig overlevering og siden i skrift gennem mere et århundrede. Når balladerne således vender tilbage er de forandret, præget af tiders og menneskers smag og synspunkter uden at det er muligt nøjagtigt at gøre rede for ændringerne. Det kan være frigørende i en tid, hvor alt registreres og dokumenteres for man kan føre alting tilbage til en bestemt oprindelse og årsag.

Det er en fryd at se, at de færøske ballader endnu kan vække interesse i udlandet. Vi kan i det hele taget takke udlændinge for deres interesse, som helt tilbage i det 19. århundrede var med til at sikre deres bevarelse og udbredelse til en større offentlighed. Balladerne og dansen repræsenterer en vigtig del af den færøske kulturarv, de har så at sige opbevaret det færøske sprog således at der kunne konstrueres et skriftsprog, som har udviklet sig til et nuanceret og fleksibelt redskab som nutidens skriftlige liv bygger på. Balladerne er den moderne færøsk skønlitteraturs forudsætning, selvom det ikke altid ses direkte.

Fiskeprodukter har i mere end hundrede år være Færøernes vigtigste eksportvare. Der er forlydender om, at fisken i fremtiden får konkurrence fra kulturen i form af kulturelle oplevelser. Den kulturelle udveksling mellem Færøerne og Spanien, som denne bog repræsenterer, har længe gået den anden vej. Miguel de Cervante Saavedras *Den sindrige ridder don Quixote de la Mancha* har sine læsere på Færøerne omend fortrinsvis i dansk oversættelse. Imidlertid er digte af Federico García Lorca og Pablo Neruda samt noveller af Jorge Luis Borges oversat direkte fra spansk af henholdsvis den færøske digter Karsten Hoydal (1912-90) og mag.art. Marianna Hoydal (f. 1968). Spansk er på vej til at blive et fremtrædende fremmedsprog på Færøerne, hvilket uden tvivl vil føre til flere litterære oversættelse i fremtiden.

Denne spanske udgave af ballader vil forhåbentlig øge kendskabet til færøsk kultur og poesi i den store spansktalende del af verden. Ikke mindst kan dette være indgangen til øget interesse for den moderne færøske litteratur og kultur som helhed.

Balladerne står i dag som de blev indsamlet, de er imponerende helheder af sprog og handling, som kommer til fuld udfoldelse, når de danses iklædt deres respektive melodier. De udsendes hermed som færøske ambassadører, de er på én gang udtryk for stor poesi og handlekraft.

Malan Marnersdóttir